

EESTI MUINSUSKAITSE SELTSI PÕHIKIRI

Vastu võetud Eesti Muinsuskaitse Seltsi asutava kogu poolt

12. detsembril 1987

Parandusi ja täiendusi teinud

Eesti Muinsuskaitse Seltsi suurkogu

14. detsembril 1991, 11. detsembril 1993, 9. detsembril 1995

ning 13. detsembril 1997

I. Üldsätted.

1. Eesti Muinsuskaitse Selts (edaspidi: Selts) on vabatahtliku liikmeksoleku alusel määramata ajaks moodustatud mittetulundusühing. Selts on asutatud Tallinnas 12. detsembril 1987 asutava kogu poolt.
2. Mittetulundusühingu nimi, aadress ja õiguslik seisund:
Selts on üldrahvalik valitsusväline ühing, mis tugineb liikmete omaalgatusele ja ühistegevusele ning ei sea oma eesmärgiks kasumi saamist ega seo end erakondliku poliitikaga. Selts juhindub oma tegevuses käesolevast põhikirjast, Eesti Vabariigi seadustest ja muinsuskaitse rahvusvaheliselt tunnustatud põhimõtetest. Seltsi suhted riiklikku muinsuskaitset korraldavate asutustega rajanevad koostööl ja vastastikusel usaldusel.
 - 2.1. Selts on eraõiguslik juriidiline isik. Seltsil on oma arveldusarve, pitsat ja sümboolika.
 - 2.2. Seltsi ametlik nimi on:
Eesti Muinsuskaitse Selts, lühendatult EMS
inglisekeeles: Estonian Heritage Society
 - 2.3. Seltsi asukoht on:
Pikk tn. 46, EE 0001 Tallinn
3. Tegevuse eesmärk:
Selts taotleb sõna ja teoga kultuuri järjepidevuse hoidmist, rahva ajaloomälu säilitamist ning eesti rahva ajalooliselt kujunenud väärtushinnanguile vastava inim- ja kultuurisõbraliku elukeskkonna taastamist. Selle nimel seab Selts oma põhiülesanneteks:
 - 1) kultuuripärandi väärtustamine kõigis rahvakihtides;
 - 2) kõigi muinsuskaitsest huvitatud eraisikute, ühenduste ja asutuste kaasatõmbamine minevikupärandi säilitamisele;
 - 3) mälestiste abil rahvas isamaa-armastuse ja kodutunde süvendamise.
4. Enesele seatud põhiülesannete lahendamiseks Selts:
 - 1) teeb muinsuskaitsealast selgitustööd ning tutvustab rahvale Seltsi eesmärke ja ülesandeid;
 - 2) aitab kaasa mälestiste hooldamisele ja ennistamisele, sõlmides koostöölepinguid nende valdajatega või võttes mälestisi oma valdusse, ning korraldab selleks talgud, tööühmi ja sihtkorjandusi;
 - 3) korraldab mälestiste vabatahtlikku järelevalvet ja hoiatab riiklikke

- muinsuskaitseasutusi mälestiste seisundi halvenemise või sellise ohu tekke puhul;
- 4) aitab kaitsta mälestisi vandalismi ja muude kahjustuste eest;
 - 5) avalikustab mälestiste hävitamise, lõhkumise või nendesse ebaperemeheliku suhtumise juhtumeid;
 - 6) teeb mälestiste valdajaile ja riiklikele muinsuskaitseasutustele ettepanekuid mälestiste otstarbekamaks kasutamiseks, sealhulgas üleandmiseks Seltsi valdusse või haldusse;
 - 7) kokkuleppel riigi- ja omavalitsusasutustega võtab osa nende tööst mälestisi puudutavate küsimuste arutamisel ning asjakohaste otsuste väljatöötamisel ja avaldamisel;
 - 8) osaleb muinsuskaitseteooria ja -metoodika arendamisel ning muinsuskaitsealases seadusloomes;
 - 9) kogub ja säilitab rahvapärismi ning mälestusi;
 - 10) annab välja muinsuskaitsealaseid trükiseid;
 - 11) soetab arhiivi ja raamatukogu;
 - 12) rajab isetegevuslikke muuseume;
 - 13) korraldab üleseltsilisi kokkutulekuid, muinsuskaitsepäevi ja -näitusi, mälestiste ja mälestusväärsete paikade tähistamist, ajalooliste isikute ja sündmuste mälestamist, teaduslikke konverentse, dispuute, seminare, kursusi, konsultatsioone, ekspeditsioone, ekskursioone, praktilisi õppusi, võistlusi, loomingulisi konkursse;
 - 14) osaleb rahvusvahelises muinsuskaitsealases koostöös.

II. Seltsi liikmed.

5. Seltsi liikmeks võib olla iga juriidiline või füüsiline isik, kes jagab Seltsi aateid ja tunnistab Seltsi põhikirja ning on teatanud oma liikmeksastumisest Seltsi juhatusele või mõnele algüksusele (klubile), mille juures ta kavatseb tegutseda.

1) Liikmeksastumise või lahkumise otsustab Seltsi algüksuse juhatus vastavalt oma põhikirjale. Hajaliikmete (iseseisvalt tegutsev füüsiline isik) vastuvõtu otsustab Seltsi juhatus.

6. Seltsi liikmel on õigus:

- 1) võtta osa Seltsi tegevusest vastavalt põhikirjale;
- 2) alates 16. eluaastast osaleda Seltsi esinduskogudes ja -ameteis ning nende valimisel;
- 3) esitada ettepanekuid Seltsi tegevuse asjus ning arupärinisi Seltsi puudutavates küsimustes;
- 4) osaleda Seltsi üritustes ning esineda Seltsi väljaannetes;
- 5) kanda Seltsi liikmemärki ja omada Seltsi liikmepiletit;
- 6) kasutada Seltsi ruume, raamatukogu ja muud vara vastavalt kodukorrale;
- 7) osa võtta oma isikliku küsimuse arutamisest;
- 8) lahkuda Seltsist, esitades sellekohase avalduse oma algüksusele või Seltsi juhatusele.

7. Seltsi liige on kohustatud:

- 1) täitma põhikirja nõudeid ja Seltsi otsuseid;
- 2) tundma ja järgima muinsuskaitsealaseid seadusi;

- 3) aitama kaasa Seltsi ülesannete lahendamisele;
 - 4) maksuma sisseastumismaksu ja 16. eluaastast alates aastamaksu.
8. Teenete eest muinsuskaitse edendamisel võib Selts määrata aukirju ja autasusid. Muinsuskaitse alal eriti silma paistnud või Seltsile olulisi teeneid osutanud isiku võib võtta Seltsi auliikmeks. Seltsi mittekuuluv isik loetakse Seltsi vastuvõetuks auliikmeks valimise läbi. Auliiget informeeritakse isiklikult Seltsi tegevusest, ta vabastatakse Seltsi üritustega seotud kulude kandmisest ja liikmemaksudest ning talle kingitakse Seltsi trükised.
9. Põhikirja nõuete rikkumise eest võib Selts teha oma liikmele noomituse või kitsendada tähtajaliselt tema põhikirjalisi õigusi. Liikme Seltsist väljaheitmine kuulub selle algüksuse pädevusse, mille juures liige tegutseb. Hajaliikme väljaheitmine on Seltsi juhatuse pädevuses. Esinduskogusse või –ametisse valitud Seltsi liiget ei saa Seltsist välja heita enne valitavalt kohalt tagandamist. Seltsist lahkunud või väljaheidetud isikule või algüksusele liikmemaksu ei tagastata.

III. Seltsi korraldus.

10. Selts koosneb oma liikmete loodud või Seltsiga liitunud erinimelistest algüksustest (juriidilistest isikutest või osakondadest) ning nendega ühinemata hajaliikmetest. Omavalitsusliku algüksuse põhikiri ei või olla vastuolus Seltsi taotlustega. Hajaliikmed võivad moodustada piirkondlikke või harukondlike õigustega algüksusi.
- 1) Seltsi mittejuriidilistest isikutest algüksused (klubid) on osakonnad.
 - 2) Osakonna õigused ja kohustused on määratletud antud põhikirja p.4, 5, 6 ja 7.
 - 3) Igal osakonnal peab olema vähemalt kolme liikmeline juhatuse.
 - 4) Osakonnal võib olla ka oma üldkoosolek.
 - 5) Osakonnal võib olla ka oma põhikiri. Osakonna põhikiri ei tohi olla vastuolus Seltsi põhikirjaga.
 - 6) Osakonna põhikirja kinnitab Seltsi esimees juhatuse nõusolekul.
 - 7) Kui puudub oma põhikiri, on osakonna tegutsemise aluseks Seltsi põhikiri
 - 8) Osakonna liikmed peavad olema ka Seltsi liikmed.
 - 9) Osakond võib tegutseda ainult antud valdkonna piires, milleks see on loodud.
11. Seltsi liikmed juhivad Seltsi tegevust demokraatlike esinduskogude – Seltsi suurkogu, juhatuse, volikogu ja revisjonitoimkonna kaudu. Seltsi esinduskogu on üldjuhul otsustusjõuline, kui kohal on üle poole selle liikmetest või esindajatest. Korraline on koosolek, mille aeg, koht ja päevakorra eelnõu on kinnitatud esinduskogu eelmisel koosolekul. Otsused võetakse üldjuhul vastu lihthäälteenamusega, välja arvatud põhikirja muutmine ja Seltsi tegevuse lõpetamine, mis vajavad 2/3 hääletajate toetust.
- Seltsi esinduskogu liikmel on õigus nõuda mistahes küsimuse lahendamisel otsuse langetamist läbi salajase hääletuse.
12. Seltsi suurkogu:
- 1) juhib Seltsi tööd selle kõrgema esinduskoguna;
 - 2) arutab ja lahendab Seltsi tegevuse põhiküsimusi;
 - 3) võtab vastu Seltsi põhikirja ja teeb selles muudatusi. Kinnitab juhatuse poolt suurkogude vahelisel perioodil põhikirjas tehtud möödapääsmatud muudatused,

mis on tingitud seaduste muutmisest.

- 4) valib liikmete hulgast Seltsi esimehe, volikogu, juhatuse ja revisjonitoimkonna suurkogu määratud suuruses; ühtlasi otsustab volikogu valimise vajaduse
- 5) kuulab ära ja kinnitab esimehe, juhatuse ja revisjonitoimkonna aruande;
- 6) võib valida Seltsile auesimehe ja auliikmed;
- 7) otsustab Seltsi tegevuse lõpetamise, samuti Seltsi ühinemise ja jagunemise.

13. Seltsi suurkogu kutsub kokku Seltsi juhatus kord aastas, Suurkogu tuleb kokku Seltsi esimehe, juhatuse, revisjonitoimkonna, volikogu või vähemalt poolte Seltsi algüksuste nõudmisel.

Suurkogu aja, koha, esindusnormi ja päevakorra-eelnõu kinnitab Seltsi juhatus hiljemalt 30 päeva jooksul enne suurkogu algust.

14. Seltsi juhatus:

- 1) juhib Seltsi tööd suurkogude vahelisel ajal;
- 2) lahendab Seltsi tegevuse põhiküsimusi, välja arvatud Seltsi suurkogu pädevusse kuuluvaid.
- 3) esitab Seltsi suurkogule aruande koos sellest tulenevate ettepanekutega;
- 4) valib oma koosseisust esimehe ettepanekul Seltsi aseesimehi ning esimehe tagasiastumise korral uue esimehe, kelle volitused kestavad järgmise suurkoguni;
- 5) kinnitab Seltsi eelarve ning palgaliste töötajate ametikohad ja palgad;
- 6) võtab Seltsi vastu ja arvab sellest välja hajaliikmeid ja omavalitsuslike õigustega üksusi ning ergutab ja karistab Seltsi liikmeid;
- 7) moodustab ajutisi ja alalisi toimkondi ning muid allüksusi;
- 8) võib valida Seltsi liikmeskonnast juhatusse täiendavalt liikmeid, kelle arv ei tohi ületada suurkogu poolt valitud liikmete arvu.
- 9) Seaduste muutmisel teeb põhikirjas möödapääsmatud muutused põhikirja seadustega kooskõlla viimiseks ning esitab need muudatused kinnitamiseks suurkogule.
- 10) Juhatuses on minimaalselt kolm liiget

15. Seltsi juhatuse kutsub kokku esimees kord kahe kuu jooksul. Juhatus tuleb kokku Seltsi esimehe, revisjonitoimkonna või vähemalt poolte juhatuse liikmete nõudmisel.

16. Seltsi esimees:

- 1) juhib Seltsi tööd juhatuse koosolekute vahelisel ajal;
- 2) lahendab Seltsi tööküsimusi, andes oma tegevusest aru Seltsi suurkogule, juhatusele, volikogule ja revisjonitoimkonnale;
- 3) esindab Seltsi ja sõlmib selle nimel lepinguid;
- 4) käsutab vastavalt eelarvele Seltsi raha ja vara;
- 5) palkab Seltsi kesктоimkonna ja juhib selle tööd;
- 6) annab koos kesктоimkonnaga nõu ja abi Seltsi liikmetele ja üksustele;
- 7) vahendab kesктоimkonna kaudu teavet Seltsi esinduskogude ja üksuste vahel.

17. Seltsi esimees on ühtlasi Seltsi juhatuse esimees. Eemalviibivat esimeest asendab tema poolt eelnevalt volitatud aseesimees.

Muinsuskaitse alal pikemat aega silma paistnud Seltsi liikme võib valida Seltsi

avesimeheks. Avesimees on Seltsi auliige, kel on õigus osaleda nõuandva häälega Seltsi esinduskogude töös ning täita võrdväärselt Seltsi esimehega esindusülesandeid.

18. Seltsi volikogu:

- 1) esindab Seltsi üksusi nende volitatud esindajate koguna;
- 2) määrab ise oma töökorralduse;
- 3) võib peatada Seltsi juhatuse või esimehe otsuse täitmise, nõudes uut arutelu ja otsustamist juhatuse järgmisel koosolekul ning osaledes sellel nõuandva häälega.

19. Seltsi revisjonitoimkond:

- 1) revideerib vähemalt kord aastas Seltsi juhatuse, esimehe ja kõigi üksuste tegevust ning esitab Seltsi suurokogule aruande koos sellest tulenevate ettepanekutega;
- 2) määrab ise oma töökorralduse ning valib oma liikmetest toimkonna esimehe ja aseesimehe;
- 3) võib osaleda nõuandva häälega Seltsi juhatuse istungeil.
- 4) võib valida Seltsi liikmeskonnast revisjonitoimkonda täiendavalt liikmeid, kelle arv ei tohi ületada suurokogu poolt valitud liikmete arvu.

IV. Seltsi majandamine.

20. Seltsil on õigus: vallata, käsutada ja kasutada vallas- ja kinnisvara; palgata töötajaid; moodustada põhikirjaliste ülesannete täitmiseks fonde, asutusi ja ettevõtteid.

21. Selts korvab oma tegevuskulud:

- 1) liikmemaksudega;
- 2) toetuste ja annetustega;
- 3) tuludega oma tegevusest ja varast.
- 4) muudest tuludest

V. Seltsi lõpetamine, ühinemine ja jagunemine.

22. Seltsi lõpetamine, ühinemine ja jagunemine toimub vastavalt Mittetulundusühingute seadusele.

- 1) Üldjuhul otsustab Seltsi lõpetamise, ühinemise ja jagunemise suurokogu 2/3 häälteenamusega, samasuguse häälteenamusega määrab suurokogu Seltsi lõpetamisel likvideerijad.
- 2) Likvideerimisel määrab varaliselt õigustatud subjektid üldkoosolek
- 3) Jagunemisel jaotatakse Seltsi vara vastavalt jagunemislepingule.